

SAUSAS PRESAVIMAS – KERAMIKA

Ši veikla, kaip formavimo procesas, yra susijusi su presavimu medžiagų (miltelių arba granulių), kurių sudėtyje yra kristalinio silicio dioksido.

PRIĖJIMAS

Į darbo zoną įleiskite tik tai leidimą turinčius darbuotojus.

KONSTRUKCIJA IR ĮRANGA

- Kaip galima daugiau uždenkite medžiagų perdavimo sistemą ir presavimo sistemą.
- Įrenkite vietinę ištraukiamąją ventiliaciją aplink presavimo sistemą, kurios įtraukiamo oro srauto greitis būtų mažiausiai 1 m/s dulkių susidarymo taške. Remtis užduočių lapu **2.1.13**.
- Atsižvelkite, kad yra reikalingas papildomas vėdinimas ties supresuotų dalių išleidimo ir perdavimo taškais. Užtikrinkite, kad pneumatinių sistemų išleidžiamasis oras neturėtų įtakos dulkių kontrolės priemonėms.
- Suprojektuokite skyrių korpusus, kad būtų patogiu prieiti atliekant valymo ir techninio aptarnavimo darbus.
- Įrenkite tinkamą įtaisą, kad medžiagos nekristų žemyn.
- Esant galimybei, darbo zona turi būti atokiau nuo durų, langų ir praėjimų, kad skersvėjai neturėtų įtakos vėdinimui ir neišsklaidytų dulkių.
- Tiekite švarų orą į darbo patalpas vietoje ištraukiamo oro.
- Vamzdžiai turi būti trumpi ir paprastai išvedžioti.
- **Stenkitės, kad nebūtų ilgų lanksčių vamzdžių dalių.**
- Sudarykite galimybes patogiai tikrinti, ar veikia kontrolės įtaisas, t.y. manometras, slėgmatis ar signalinis įtaisas (maža vėliavėlė).
- Išleiskite ištraukiamą orą saugioje vietoje, atokiau nuo durų, langų ir oro įleidimo angų.
- Galite percirkuliuoti išvalytą ir filtruotą orą atgal į darbo patalpas kiekiais, kurie yra rekomenduojami pagal galiojančius standartus.

TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

- Užtikrinkite, kad darbo metu naudojama įranga būtų tinkamai techniškai prižiūrima, kaip yra nurodyta tiekėjo/montuotojo ir yra tinkamos darbinės būklės bei techniškai tvarkinga.
- Keiskite sąnaudines detales (filtrus ir pan.) vadovaudamiesi gamintojo rekomendacijomis.

TIKRINIMAS IR TESTAVIMAS

- Iš tiekėjo susižinokite vėdinimo įrangos projektines charakteristikas. Saugokite šią informaciją, kad galėtumėte palyginti su ateities testavimų rezultatais.
- Mažiausiai kartą per savaitę apžiūrėkite, ar įranga nėra apgadinta, o jeigu įranga yra eksploatuojama nuolatos, tikrinkite dažniau. Jeigu įranga naudojama nedažnai, tuomet tikrinkite prieš kiekvieną eksploataciją.
- Tikrinkite ir testuokite vėdinimo įrangą pagal eksploatacinių savybių standarto reikalavimus mažiausiai kartą per metus.
- Saugokite įrašus apie tikrinimą tam tikrą laikotarpį, laikantis nacionalinių įstatymų (mažiausiai penkerius metus).
- Įdiekite priemones, skirtas kontroliuoti bakterijų augimo riziką visose darbo aikštelėse naudojamuose vandens šaltiniuose, daugiausia dėmesio skiriant sistemoms, kuriose susidarys vandens lašeliai.

VALYMAS IR PRIEŽIŪRA

- Reguliariai valykite darbo vietą ir įrangą.
- Nedelsdami išvalykite pritašytas medžiagas.
- Laikykite talpyklas saugioje vietoje, o tuščias talpyklas saugiai likviduokite.
- Taikykite vakuuminio arba šlapio valymo metodus.
- **Nevalykite sausu šepėčiu ar suslėgtu oru.**

APMOKYMAS

- Pateikite darbuotojams informaciją apie įkvepiamų silicio dioksido dulkių poveikį sveikatai.
- Apmokykite darbuotojus apie: dulkių poveikio prevenciją, kaip tikrinti kontrolės priemonių veikimą ir jomis naudotis, kaip naudotis pateikiamomis kvėpavimo takų apsauginėmis priemonėmis ir ką daryti nelaimingo atsitikimo atveju. Remtis užduočių lapu **2.3.4** ir Geros praktikos vadovo 1 dalimi.

PRIEŽIŪRA

- Sudarykite sistemą, skirtą tikrinti, ar kontrolės priemonės yra savo vietose, ir ar yra laikomasi šių priemonių. Remtis užduočių lapu **2.3.3**.
- Darbdaviai turi užtikrinti, kad darbuotojai turėtų visas priemones kontroliniam sąrašui vykdyti.

ASMENS SAUGOS PRIEMONĖS

- Remtis užduočių lapu **2.1.15** dėl Asmens saugos priemonių.
- Būtina įvertinti riziką, kad būtų nustatyta, ar esamos kontrolės priemonės yra atitinkamos. Jei reikia, turėtų būti pateiktos ir dėvimos kvėpavimo takų apsaugos priemonės (tinkamo apsaugos koeficiento).
- Paruoškite sandėliavimo patalpas, kuriose būtų galima švariai laikyti asmens saugos priemones, kai jos nėra naudojamos.
- Keiskite asmens saugos priemones gamintojo/tiekėjo rekomenduojamais intervalais.

DARBUOTOJŲ KONTROLINIS SĄRAŠAS, NAUDOJAMAS KONTROLEI UŽTIKRINTI

☐ Patikrinkite, ar vėdinimo sistema yra įjungta ir veikia.	☐ Jeigu manote, kad yra nesklandumų dulkių kontrolės įrangoje, tuomet imkitės papildomų kontrolės priemonių, kad sumažintumėte įkvepiamo kristalino silicio dioksido dulkių poveikį esant veikimo nesklandumams.	☐ Nedelsdami išvalykite išsipyliusias medžiagas. Taikykite vakuuminio arba šlapio valymo metodus. Saugiai likviduokite išsipyliusias medžiagas.	☐ Dėvėkite, prižiūrėkite ir laikykite kvėpavimo takų apsaugos priemones vadovaudamiesi instrukcijomis.
☐ Įsitinkinkite, ar tinkamai veikia. Patikrinkite manometrą, slėgmatį arba signalinį įtaisą.	☐ Stebėkite, kad popieriniai maišai ir kitos atliekos nebūtų įtrauktos į vėdinimo vamzdį.	☐ Nevalykite sausu šepėčiu ar suslėgtu oru.	☐ Patikrinkite priemonių, skirtų kontroliuoti bakterijų augimo riziką visose darbo aikštelėse naudojamuose vandens šaltiniuose, įgyvendinimą, daugiausia dėmesio skiriant sistemoms, kuriose susidarys vandens lašeliai.
☐ Apžiūrėkite, ar naudojama įranga nėra apgadinta, nusidėvėjusi ar prastai veikia. Radę kokių nors nesklandumų, praneškite savo viršininkui.		☐ Tik baigę naudoti, uždėkite dangčius ant talpyklų.	

Šis vadovas yra skirtas padėti darbdaviams laikytis sveikatos apsaugos darbo vietoje ir darbo saugos įstatymų reikalavimų kontroliuojant įkvepiamo kristalino silicio dioksido poveikį.

Konkrečiai šio lapu yra pateikiama geros praktikos patarimų apie dulktumo kontrolę atliekant presavimą, kai formavimo procesą, medžiagų, kurių sudėtyje yra kristalino silicio dioksido Vadovaujantis pagrindiniais šio užduočių lapo punktais, bus sumažintas cheminės medžiagos poveikis. Priklausomai nuo kiekvienu atveju susidarančių aplinkybių, nebūtina taikyti visas šiame lape išvardintas kontrolines

priemones, siekiant iki minimumo sumažinti į plaučius įkvepiamo kristalino silicio dioksido poveikį, t.y. taikyti tinkamas apsaugos ir prevencines priemones.

Šis dokumentas taip pat turi būti prieinamas asmenims, kuriuos darbo vietoje gali veikti į plaučius įkvepiamas kristalino silicio dioksidas, kad jie galėtų kaip galima geriau pasinaudoti įgyvendinamomis kontrolinėmis priemonėmis.

Šis lapas yra dalis Geros praktikos vadovo dėl silicio dioksido dulkių prevencijos, kuriuo yra konkrečiai siekiama kontroliuoti kristalino silicio dioksido dulkių poveikį asmeniui darbo vietoje.